

Tommi Toija

Mutatis Mutandis

Tommi Toija

Mutatis Mutandis

Sisällys *Contents*

Susanna Luojus	
Altistu taiteelle!	6
Let art in!	10
Mikko Oranen	
Kun on tunteet! – Tommi Toijan taiteilijantiestä	14
When there's feeling! – Tommi Toija's road to art	24
Mutatis Mutandis	32
Fragmentteja Fragments	70
Erik Söderblom	
Pienten miesten puhetta.	76
Small men's talk.	80
Muukalaiset Strangers	84
Kasvoja Faces	108
Bad Bad Boy	134
Ansioluettelo	138
Curriculum Vitae	142

Altistu
taiteelle!

Tuo taideinstituutioiden, festivaalien ja erilaisten kulttuuritapahtumien loppuunkulutettu mutta edelleen sisällöltään pätevä mainoslause kehottaa tarttumaan hetkeen, avaamaan mielen uuden kokemiselle ja antamaan taiteelle mahdollisuuden tulla lähelle. Samalla se esittää vaateen, joka henkilökohtaisuudessaan menee lähes freudilaisen psykoanalyysin tasolle. Vuoropuhelu taiteen kanssa edellyttää katsojan sisimmän avaamista vuoropuhelulle. Oma vuoropuheluni Tommi Toijan veistosten kanssa käynnistyi kymmenisen vuotta sitten.

Ensimmäisen kerran törmäsin Toijan pikkumiehiin Helsingin Taidehallissa syystalvella 2005 järjestetyssä Nuorten biennaalissa Pieni taivas. Nuoruuden idealismia ja illuusioita tarkastelleessa näyttelykokonaisuudessa huomioni vangitsi sympaattinen pyöreäpäinen saviukko, joka seisoj keskellä valtavan kuvanveistosalin lattiaa puhallellen kohti korkeuksia nousevia saippuakuplia. Kirkkaassa auringonvalossa kylpevä installaatio oli lumoava, lapsuuden muistoihin ja kokemuksiin sekä onnenteisiin vetoava. Mutta teosta pidempään tarkastellessa tuo pyöreäpäinen poika vaikuttikin hyvin yksinäiseltä, aralta ja vetäytyvältä. Saippuakuplina toimineet lasipallot eristivät hänet omaan maailmaansa. Myöhemmin olen oppinut, että Toijan veistoksia katsoessa alkuhavainto muuttuu usein joksikin toiseksi, jopa käänteiseksi, kun teokselle antaa aikaa.

Pian Taidehallin näyttelyn nähtyäni kutsuin taiteilijan ja hänen pikkuihmisensä Turun taidemuseoon kommentoimaan kokoelmanäyttelyä. Saviukot valtasivat vanhan taidepalatsin ja saivat vierailijoilta innostuneen vastaanoton. Veistosten esitystapa, vapaasti seisovina yleisön joukossa, aiheutti ihmetystä – teosten rinnastaminen ja niihin rinnastuminen. Taidettiinpa joku ukkeleista rakastaa ihan murusiksi asti. Koko kuvataiteilijaksi valmistumisensa jälkeisen ajan Tommi Toija on ollut ahkera näytteilleasettaja, itsensä yleisölle altistaja. Alun perin alteregomaisista savisista pikkumiehistä on sittemmin kasvanut androgyynejä avaruusolentoja, raajarikkoja raukkoja ja apokalyptisia veistoskokonaisuuksia. Armeijallinen ukkoja on marssinut muun muassa Kampin metroasemalle ja yksi kasvanut jättiläisen mittoihin ja pissannut ensin jokeen Örebrossa, sitten Itämereen Helsingin Kauppatorilla. Toijan luoman heimon eri toimet ovat herättäneet niin ihastusta kuin vihastusta. Ihmishahmon kautta voimakkaasti tunteisiin vetoavalle, omaan kokemusmaailmaan palauttavalle ja katsojan itselleen altistavalle taiteelle on selvästi ollut yhteiskunnassamme tilausta.

Helsingin Juhlaviikkojen toiminnanjohtajan, teatteriohjaaja Erik Söderblomin runollisessa ja ajatuksia herättävässä tekstissä kysymys on juuri altistumisesta, niin maailmalle yleensä kuin juuri taiteelle. Taiteilija laittaa itsensä alttiiksi työssään jokaisen kerran tarttuessaan siveltimeen, talttaan, tietokoneensa hiireen tai savikimpaleeseen. Hän altistaa itsensä ensin sisimmälleen ja valmiin työn myötä sisimpänsä myös ulkopuolisten tulkinnoille. Vastavuoroisuuden periaatteella samaa voisi odottaa

yleisöltä. Taiteen pitäisi antaa koskettaa itseä, tutkia omia tunteita ja ajatuksia, tulkita niitä ja sen jälkeen asettaa oma tulkinta alttiiksi vuoropuhelulle muiden tulkintojen kanssa. Aina se ei ole helppoa; oma tunnereaktio voi yllättää. Kyse on siis uskalluksesta kohdata niin oma itsensä kuin kanssaeläjät. Uskallukseen vetoaa myös hyvä kollegani, taidehistorioitsija Mikko Oranen omassa tekstissään. Loppujen lopuksi niin maailman kuin taiteenkin kokemisessa kysymys on ensi sijassa itsemme ja toistemme hyväksymisestä sekä jakamisesta ja yhdessä elämisestä.

Rohkeutta, anna hetken viedä ja luota itseesi. Taide tekee sinulle hyvää.

Susanna Luojus

Näyttelypäällikkö

Amos Andersonin taidemuseo

Let art

in!

Used to excess by art institutions, festival and cultural event organisers, this advertising slogan is still useful in encouraging people to seize the moment, open their minds to new experiences and give art a chance to get close. Similarly it presents a demand so personal in nature it's almost in the realm of Freudian psychoanalysis. A dialogue with art requires the viewer to completely open up. My own dialogue with Tommi Toija's sculptures began some ten years ago.

The first time I bumped into Toija's little men was in late autumn 2005 at the Young Artists' Biennale Small Heaven exhibition at Kunsthalle Helsinki. With its focus on the idealism and illusions of youth, my attention was captured by this sympathetic, round-headed clay chappie standing in the middle of the vast sculpture room blowing soap bubbles high into the air. Bathed in brilliant sunlight this bewitching installation brought back childhood memories and experiences, feelings of happiness. But on closer examination, the little fellow seemed so lonely, sensitive and withdrawn. The glass-ball soap bubbles sealed him into his own world. I later realised that the first impression of Toija's sculptures often changes into something different, even the opposite, the longer you look at them.

Soon after the Kunsthalle show I invited the artist and his little men to Turku Art Museum to comment on the permanent collection exhibition. The clay men took over the old art palace and were enthusiastically received by the public. Intermingling the sculptures among the visitors caused surprise but also provoked a lively interaction and empathy between the little fellows, the old masters and the public. And maybe one of them even got loved to pieces. Ever since he graduated as a sculptor, Tommi Toija has been an enthusiastic exhibitor, exposing himself to the public. Over the years the originally alter ego clay men have grown into androgynous extra-terrestrials, heart-rending cripples and apocalyptic sculptural entities. An army of these little men, for instance, has marched into the Helsinki Kamppi metro station and one fellow grew into a giant that first peed into the river at Örebro, Sweden, and later into the Baltic Sea by Helsinki's Market Square. The multifarious activities of these little fellows have aroused both delight and disapproval. With their powerful appeal to the emotions, personal experiences and artistic exposure, they are a god-send in today's society.

In his lyrical and thought provoking text, Helsinki Festival director and theatre director Erik Söderblom deals with this issue of exposure, not only to art but to the world in general. The artist exposes himself through his work every time he takes up a brush, a chisel, computer mouse or lump of clay. First he opens up to his innermost self and then, through the finished work, to outside interpretation. According to the principle of reciprocity the same can be expected from

the public. Art must be allowed to have an impact, to make you examine your feelings and reactions, interpret them, and afterwards expose your interpretations in dialogue with others. It's not always easy, you may be surprised at your own emotional reaction. It's a question of the courage to face yourself as well as your fellow humans. In his article, my good colleague, the art historian Mikko Oranen likewise deals with the issue of courage. Ultimately, the question of experiencing both the world and art is a question of accepting ourselves and others, and of sharing and living together.

Be daring, let go and trust yourself! Art does you good.

Susanna Luojus

Exhibition Director

Amos Anderson Art Museum

Kun on
tunteet!

– Tommi Toijan
taiteilijantiestä

PROLOGI

Kotia ja asuntoa pidetään useissa teorioissa ihmisen minuuden kuvana. Esimerkiksi erilaisten asuntojen näkemisen unessa katsotaan kertovan unennäkijän suhteesta omaan itseensä ja elämänsä kulkuun. Uniasuntoon saattaa välillä eksyä, tai siitä voi löytyä uusia yllättäviä huoneita. Joskus asunto on tuttu ja turvallinen, joskus taas täynnä vaarallisia yllätyksiä.

Sama pätee mielestäni myös taiteilijoihin ja heidän työhuoneisiinsa. Niin koti kuin työhuonekin voivat kertoa meille erilaisia asioita ihmisestä ja hänen elämästään. Niinpä halusin ehdottomasti päästä käymään Tommi Toijan työhuoneella valmistautuessani kirjoittamaan tätä artikkelia.

Erityisiä ennako-odotuksia minulla ei mielestäni ollut, eivätkä ne varmasti olisi todellisuutta vastaan neetkaan. Herttoniemen teollisuusalueella sijaitsevaan työhuoneeseen saapuessani tunsin astuvani sisään Tommi Toijan maailmaan, joka selvästi poikkesi ympärillä olevasta arkitodellisuudesta! Olin saapunut työpajaan, jossa erilaisten koneiden ja välineiden lomassa oli siellä täällä Toijan valmiita tai keskeneräisiä veistoksia, noita pieniä ihmishahmoja mitä erilaisimpine ilmeineen ja olemuksineen. Ne tuntuivat kansoittavan työhuoneen, enkä olisi suuresti yllättynyt, jos olisin nähnyt jonkin niistä heräävän eloon.

Mitä pidemmälle työhuoneessa etenin, sitä enemmän huomasin erilaisia yksityiskohtia. Yhdessä nurkkauksessa oli selvästi taiteilijan oma soppi, johon sopi työn lomassa vetäytyä hetkeksi rentoutumaan: mukavan näköinen nahkainen nojatuoli, kirjoja niin muutamassa pienessä hyllyssä kuin erilaisissa kasoissa lattioilla ja pöydänkulmalla. Katosta roikkui kattokruunuja. Kaikkialla työhuoneella näkyi mitä erilaisimpia esineitä, mutta eritoten tässä nurkkauksessa ja sen pienellä pöydällä olevassa ”kotialttarissa”, jota kansoitti erilaisten pikkuhahmojen outo porukka.

Niin, ja kaiken pinnalla oli kerros pölyä, ja taustalla soi jazz.

MYTTI TAITEILIJASTA

Tommi Toija oli jo kouluaikoina kätevä käsistään. Samoin kiinnostus erilaisiin taiteisiin oli olemassa muttei kuitenkaan minään polttavana luomisen pakkona sisuksissa. Tie kohti taiteilijuutta vei monien askelten kautta, eikä reitti ollut aina viivasuora. Vapaa taidekoulu, Taidekoulu MAA:n iltakurssi, Taideteollisen korkeakoulun sisustus- ja huonekalusuunnittelun osasto, Kuvataideakatemia. Taiteilijan tien sijaan tulevaisuus puu- tai kiviseppänäkin olisi ollut mahdollinen.

Kuvataideakatemia-aikanaan vuonna 2002 Toija pääsi kuvanveistäjä Kain Tapperin (1930–2004) apulaiseksi tämän kahdeksi viimeiseksi elinvuodeksi. Pari kolme päivää viikosta Toija auttoi Tapperia, loppu kului omia töitä tehden. Tapperin kanssa tuli keskusteltua kaikenlaista. Toija kertookin tuon ajan olleen merkittävä oman taiteilijaidentiteettinsä synnyssä. Usko omaan tekemiseen vahvistui. Ei tarvinnut välittää enää niin paljon siitä, mitä muut ajattelivat, vaan saattoi painaa omaa juttuaan täydellä teholla.

Käännekohta Toijan uralla tapahtui Kuvataideakatemiasta valmistumisen aikoihin. Kuvanveistäjä Kimmo Schroderus kuratoi vuonna 2003 Mäntän kuvataideviikkojen Pekilon kesänäyttelyn ja kutsui Toijan mukaan kuvanveistoteemaiseen näyttelyyn. Tarkoitus oli tehdä jotain suurta, siihen antoivat tila ja Schroderuksen ohjeistus mahdollisuuden. Muutama päivä ennen lähtöä Mänttään Toija kuitenkin työsti pientä veistosta, jonka sitten otti mukaansa, vastapainoksi isommille töille. *Pikku Pelkuri* oli syntynyt.

Ideoiden vieminen pienempään suuntaa oli alkanut kiinnostaa Toijaa, ja *Pikku Pelkurin* saama hyvä vastaanotto kannusti tälle tielle. Ajatus pienemmistä veistoksista alkoi muuttua todeksi. *Pikku Pelkuri* oli tehty perinteisellä veistostekniikalla: muovailtu savesta, otettu siitä kipsimuotti ja varsinainen veistos valettu vahasta tähän muottiin. Toija oli kuitenkin jo opiskeluaikana tutustunut keramiikkaan tekniikkana, joten tuntui luontevalta alkaa työstää veistoksia suoraan savesta muotoillen ja uunissa polttaen.

Niin syntyikin pikku hiljaa Toijalle ominainen työskentelytapa, joka tuntuu hänestä oikealta ja luontevalta vielä tänäänkin: savesta muovaillaan hahmo, joka poltetaan uunissa, ja Toijan sanoin ”uunissa tapahtuu mitä tapahtuu, ennen uunia tapahtuu mitä tapahtuu ja uunin jälkeen tapahtuu mitä tapahtuu”. Sattumalla on Toijan työskentelyssä tärkeä merkitys. Se saa olla yhtenä tekijänä ohjaamassa hahmolle ominaista muodonantoa. Teos voi rikkoontua polton aikana uunissa tai sen jälkeen, mutta se on osa syntyprosessia, joka jatkuu veistosta polton jälkeen työstämällä.

Toijalle keramiikan käyttö veistoksissa ei ole itsetarkoitus, vaan osa halutun lopputuloksen saavuttamista. Niinpä keraamiset hahmot saavat usein loppusilauksen mitä erilaisimmilla vähemmän ”puhdasoppisilla” materiaaleilla. Maalikaupasta saatava lateksimaali ja rappaustasoite toimivat erinomaisesti. Samoin metalli ja lasikuitu taipuvat Toijan käsissä tarvittaviin muotoihinsa, milloin keveiksi purkka- ja ilmapalloiksi, milloin pissalätäköiksi. Tärkeintä on saavuttaa haluttu lopputulos, oikea tunnelma ja fiilis.

Keramiikalle usein ominainen lasitus on ilmestynyt Toijan teoksiin vasta viime vuosina, sekin tietysti Toijalle ominaisella tavalla. Aiemmin lasittaminen ei Toijaa kiinnostanut. Se tuntui liian hitaalta ja vaivalloiselta prosessilta kaikkine lämpötilan säätöineen ja epävarmoine tuloksineen. Eräänä päivänä kaupasta tarttui kuitenkin mukaan tarjouksessa ollut lasitepurkki. Tarkka suunnittelu tietynlaisen värin aikaansaamiseksi ei Toijaa kiinnostanut, vaan ”lotraa ja räiski” tyyli alkoi tuottaa tulosta. Toija unohti tekevänsä lasitusta ja alkoi suhtautua tähän prosessina, kuten mihin tahansa muuhunkin värinkäyttöön.

Lopputuloksena olikin mitä yllättävimpiä väriyhdistelmiä, jotka välillä toimivat paremmin ja välillä huonommin. Toijan seuraava askel oli hänelle luonteva: lasitusta saattoi hyvin korjailta jollain muul-

la värillä, kuten maalilla. ”Eihän tämä ole Arabian tehdas, jonka pitää tehdä tiskikoneenkestävää keramiikkaa”, vaan kyse on katseltavaksi tarkoitetusta taiteesta. Lasitettu kiiltävä pinta alkoi kiehtoa Toijaa yhä enemmän. Hän on käyttänyt sitä esimerkiksi uusissa reliefimäisissä rintakuvissaan, joissa perinteinen klassinen muoto yhdistyy Toijalle ominaiseen rujouteen.

KUN ON TUNTEET!

Tommi Toijan teosten maailma on omintakeinen ja tunnistettava. Se on vuosien kuluessa rakentunut teokselta, kasvanut kokonaiseksi pienten ihmishahmojen valtakunnaksi. Toija itse ei määrittele hahmojaan lapsiksi tai aikuisiksi, miehiksi tai naisiksi. Ne edustavat hänelle ihmisenä olemisen kysymyksiä, jotka ovat meidän kaikkien sisällä, katsomatta ulkonäköämme, ihonväriämme, ikäämme tai mihinkään muuhun ominaisuuteen.

Ei siis ihme, että Toijan jättimäinen, lähes yhdeksänmetrinen *Bad Bad Boy* sai Ruotsissa paikallisen äärioikeiston kuohuksiin. Toijan teos edusti heille samankaltaista rappiotaidetta, joka sai jo aikanaan natsi-Saksassa roviot roihuamaan.

Nuo Toijan pienet vaaleanpunaiseen vivahtavat ihmisenalut tuntuvatkin olevan riisuttu kaikesta siitä aikuisen valmiin valkoisen maskuliinisen länsimaalaisen heteromiehen prototyyppisyydestä, joka niin historiassa kuin valitettavasti nykypäivänäkkin on joillekin ihmisille se ainut ja oikea ihmisyyden mitta ja malli.

Mutta ennen *Bad Bad Boyta* tulivat *Maailman puhaltaja*, *Myrskyn merkki*, *Sateenkantaja*, *Iso Uni*, *Yksin kaikkia vastaan*, *Purkkapallopojat*, *Riidanhaastaja* ja *Valonantaja* sekä monet monet muut pienet hahmot, jotka valloittivat ihmisten sydämet.

Nuo yksittäiset pienet ihmishahmot tuntuivat olevan niin yksin ja niin tosina läsnä omista tunteissaan, ettei niiden edessä voinut olla hetyttä. Ne kuvastivat niin hellyttäviä avuttomuuden tunteita kuin valtaisina mustina pilvinä kohoavaa vihaa ja raivoakin. Mutta nuo kielteisiksi mielletyt tunteetkin ovat Toijan teoksissa aina ihmisen kokoisia, tosia, mutta ymmärrettävässä mittakaavassa.

Toijan taiteen puhuttelevuuden yksi salaisuus piileekin siinä lämmössä ja ymmärtämyksessä, jolla hän hahmonsä synnyttää ja niitä kohtelee. Tämä mahdollistaa katsojalle turvallisen samaistumisen hahmojen tunnemaailmihin.

Huumori on yksi avaintekijä tässä yhtälössä. Sen vahva läsnäolo teoksissa auttaa meitä näkemään vaikeita asioita itsessämme, nauramaan itsellemme ja olemaan armollisia. Minäkin olen joskus kokenut tuon saman avuttomuuden, vihan tai jopa nöyryyksen ja häpeän tunteen, mutta niin ovat kaikki muutkin ihmiset. Se on ihmisen osa. Nämä ovat ihmisen kuvia.

MUUKALAISET ITSELLEMME?

Toijan teosten ulkoinen habitus on muuttunut viime vuosina hieman monisyisempään suuntaan. Vaikka edellä mainitut perustunteet ovat edelleen repertuaarissa, on rinnalle astunut joukko hieman mystisempiä kavereita. Vuonna 2011 alkoi esiin marssia Muukalaisten joukko, joka kasvoi ja kasvoi määrältään. Tällä hetkellä niitä on jo pitkälle toistasataa.

Muukalaiset toimivat sekä yksilöinä että määrittelemättömämpänä suurena joukkiona. Samaan aikaan esillä ollessaan ne saavat mystistä joukkovoimaa. Ne eivät olekaan välttämättä saman tien samaistumisen kohteita, kuten Toijan aiemmat yksittäiset teokset, vaan edustavat jotain salaperäistä ja tuntematonta, jopa hieman pelottavaa ja uhkaavaa.

Nämä muukalaiset vievät meidät lähemmäs sisällämme olevia tunteita ja tuntemuksia, joita emme kenties heti tunnista omiksemme tai joita emme edes haluaisi itsessämme nähdä. Silloin torjummekin ne toiseksi, itsemme ulkopuoliseksi ja vieraaksi; joksikin, jonka emme halua tulevan lähellemme, sotkemaan omaa järjestyksessä olevaa elämäämme.

Tässäkään kohtaa Toija ei siis päästä meitä helpolla. Hän haastaa meidät katsomaan muukalaista itsessämme ja tulemaan sen kanssa tutuksi. Ja samalla katsomaan keskuudessamme olevia muukalaisia, toisia, näkemään heissä jotain samaa kuin itsessämme ja tulemaan heidän kanssa toimeen.

Muukalaisten kasvot ovat usein vääristyneet tai monistuneet. Ne eivät ole peili, joka näyttää välttämättä sen ehyen kuvan, jonka me haluisimme itsestämme nähdä, vaan ne näyttävät sen kaiken rujouden, toiseuden tai moninaisuuden itsessämme, jonka niin usein yritämme silotella pois ehyen kauniin pinnan alle.

Toijan Muukalaiset antavat meille toivoa kohdata itsemme ja tulla toistemme kanssa toimeen, elää yhdessä: katso, minäkin olen tällainen, rujo ja epätäydellinen. Muukalaiset ovat armon ja anteeksi-antamuksen lähettiläitä.

BAD BAD BOY

Paha poika, pieni pissaava hahmo, esiintyi ensi kerran Toijan hahmogalleriassa vuonna 2006. Joi-tain vuosia myöhemmin, 2012, lähti kuitenkin liikkeelle prosessi, jonka lopputuloksena syntyi lähes yhdeksänmetrinen *Bad Bad Boy*, Helsingin juhlatuokkien aikana syksyllä 2014 Kauppatorilla esillä ollut veteen pissaava jättiläishahmo.

Bad Bad Boy syntyi alun perin tilaustyönä Örebron Open Art tapahtumaan kesällä 2013. Tapahtuman silloinen johtaja Mats Nilsson kysyi Toijan halukkuutta tehdä jotain suurta. Toija mietti ideaa jos toistakin, mutta lopulta jo tuttu pissaavan pojan hahmo ilmestyi luonnospapereihin. Open Artis-sa ideasta innostuttiin, ja sen toteuttamista lähdettiin suunnittelemaan.

Toija vietti keväällä 2013 pari kuukautta Örebrossa työstäen teosta yhdessä paikallisten yritysten kanssa. Metallifirmassa tehtiin ensin suuri teräksinen runko, joka siirrettiin rappauksia tekevän betonifirman pihalle. Pikku hiljaa hahmo alkoi saada muotoaan. Toijaa askarrutti eniten, kuinka näin suuren kokoluokan teokseen saisi saman kädenjäljen kuin pienempiin veistoksiin, niin että oikea olemus pääsisi esille. Lopputulos oli kuitenkin helpotus: sama pikkumieshän siitä syntyi, hieman suurempana vain.

Keväästä 2015 alkaen *Bad Bad Boy* on ollut esillä Helsingin Jätkäsaarella.

HAJONNEET KASVOT

Amos Andersonin taidemuseon ensimmäisessä kerroksessa nähtiin syksyllä 2014 Tommi Toijan näyttely. Siellä huomioni kiinnitti erityisesti rintakuvien rivistö, rintakuvien, jotka seisoivat jalustoillaan kuin antiikin keisarien patsaat. Näissä teoksissa oli jotain lähes sanoinkuvaamattoman vaikuttavaa. Osin ohuet, reliefimäiset, lähes hajonneet kasvot kuvastivat kaikki kuin menneisyyden kerrostumien takaa kuorittua ihmistä, josta oli enää jonkinlainen ydinolemus jäljellä.

En oikein osaa edes sanoa, mikä näissä teoksissa kosketti minua niin paljon. Näkyikö niissä kenties riisuttu valta, pään päältä anastettu laakeriseppele, viimeinen katse tai hento suun muoto, huulen kaari, jotain vielä sanomaisillaan?

Tuntuu kuin Toija näissä rintakuvissa olisi kyennyt riisumaan vielä yhden kerroksen hahmojensa päältä. Asettamaan ne eteemme jopa vielä alastomampina ihmisen kuvina kuin koskaan aiemmin.

Olisin voinut tuijottaa näitä teoksia vaikka kuinka kauan, niin kiihkeästi olisin halunnut kuulla niiden sanottavan ja nähdä syvälle niiden arvoituksellisen katseen ytimeen. *Outo pää, Vihreä pää, Hymyilevä pää, Punainen pää ja Pää.*

Tai kenties nuo kasvot olivatkin kaikki vain naamioita, tyhjiä kuoria.

Tämä teossarja osoitti minulle viimeistään, että Toija ei ole vain yhden asian mies, vaan taiteilija, erittäin taitava sellainen. Tulee olemaan vielä huikeaa nähdä, mihin kaikkeen savi hänen käsissään taipuu.

EPILOGI

Olemme istuneet Tommi Toijan kanssa hänen työhuoneensa nojatuoleissa ja juoneet vahvaa kahvia. Pöydällä välissämme ovat olleet sulassa sovussa Kissanainen, Jeesus, Yoda, Maria, Paavi ja pari muutakin supersankaria ja pyhimystä.

Toijan ”alttarin” hahmot tuntuivat aluksi olevan hurjassa ristiriidassa hänen teostensa kanssa. Yksittäiset individualistiset sankarit versus nimettömät hahmot. Kyse taitaa kuitenkin olla samasta asiasta, ihmisen kuvista.

Me kaikki kokoamme oman elämämme alttaria, asetamme sille erilaisia hahmoja. Se, kuka kenenkin alttarilla on ja millaisessa roolissa, kertonee jotain suhteestamme elämään.

Tuolla kirjahyllyssä on yksi Toijan hahmoista, orjantappurakruunu päässään, ja lampunvarjostin. Tuolla toisella hahmolla taustanaan kuu, tai pyhimyksen sädekehä, jos niin haluaa nähdä.

Ihmisen kaipuu jonnekin, jonkin suuremman äärelle, tai yksinkertaisesti vain yritys selittää tätä välillä käsittämätöntä maailmaa tavalla tai toisella, taitaa olla meille kaikille yhteistä.

Sitä Toijakin taiteessaan tekee, omalta osaltaan. Hän ei kuitenkaan usko saarnaamiseen eikä halua töillään osoitella oikeaa ja väärää. ”Kun en itsekään tiedä, mistä on kyse.” Jokaisella on oikeus tehdä omia tulkintojaan, mahdollisuus katsoa itse.

Mikko Oranen, FM

Tommi Toija

1948 - 2014

Tommi Toija on suomalainen kuvanveistäjä ja taiteilija. Hän on ollut mukana lukuisissa näyttelyissä ja on saanut useita palkintoja. Hänen teoksiaan on esillä muun muassa Nationalmuseumissa Tukesssa ja Göteborgin taiteen museossa.

Tommi Toija on suomalainen kuvanveistäjä ja taiteilija. Hän on ollut mukana lukuisissa näyttelyissä ja on saanut useita palkintoja. Hänen teoksiaan on esillä muun muassa Nationalmuseumissa Tukesssa ja Göteborgin taiteen museossa.

GREEN
PAINT
DANGER
KEEP OFF

PARTAGAS
25 HABANEROS
MADE IN CUBA

WELLS
RIGGS
CORP.

When
there's
feeling!

– Tommi Toija's
road to art

PROLOGUE

In many theories, homes and dwellings are considered reflections of the human ego. For instance, the various homes that appear in dreams reveal the dreamer's relation to himself and the course of his life. The dream home may occasionally disappear or suddenly reveal new rooms. Sometimes it's familiar and safe, other times full of dangerous surprises.

I think the same is true of artists and their studios. Like a home a studio can tell us a great deal about a person and his life. So a visit to Tommi Toija's studio was an absolute must in preparation for writing this article.

I don't think I had any particular expectations. And if I'd had they wouldn't have come up to reality. Crossing the threshold into this studio-cum-workshop in Helsinki's Herttoniemi Industrial estate was like stepping into Tommi Toija's world, a realm lightning years away from its mundane surroundings. I'd entered a workshop packed with machines and equipment, littered with Toija's finished and semi-finished sculptures, those little fellows with their myriad expressions and personalities. They looked like they'd taken over the place and I wouldn't have been at all surprised to see one of them come to life.

The further I penetrated the room the more I noticed details. One corner was obviously the artist's den where he took time out to relax from his toils: comfy looking leather armchairs, books in small bookcases as well as piled on the floor and the table. A chandelier hung from the ceiling. And wherever you looked this fascinating medley of objects, particularly in this nook where the little table had become an "altar" with its weird collection of miniature figures.

And on every surface a layer of dust and jazz playing in the background.

THE MYTH OF THE ARTIST

Already at school Tommi Toija had been clever with his hands. He'd also shown an interest in the arts but not with any impulsive creative drive. The road to art took many directions and the route was by no means straight. The Free Art School, evening classes at the Art School MAA, the Interior Architecture and Furniture Design Department of the University of Art and Design and the Academy of Fine Arts. Instead of becoming an artist, he could easily have found a future as a carpenter or stonemason.

In 2002, whilst at the Academy of Fine Arts, Toija became assistant to sculptor Kain Tapper (1930-2004) during the last two years of his life. He helped Tapper two-to-three days a week, spending the rest of the time on his own work. Conversations with Tapper covered a wide range of subjects. Toija says that this was an important period in forming his own artistic identity. It strengthened his self-confidence so he no longer worried too much about others' opinions. He just forged ahead on his own projects.

The turning point in Toija's career came when graduating from the Academy. In 2003, sculptor Kimmo Schroderus curated the Pekilo summer happening for the Mänttä Art Festival and invited Toija to participate in this sculpture-themed exhibition. The intention was to produce something monumental befitting the size of the available space and Schroderus' instructions. A few days before leaving for Mänttä, Toija made a small sculpture which he took along to counterbalance the larger works. Thus was Little Coward born.

Toija had already been thinking in terms of something smaller and was encouraged by Little Coward's favourable reception. So the idea of small sculptures gradually took shape. Little Coward was the product of traditional sculpting techniques: first a model in clay, then a wax mould in which the final plaster sculpture was cast. Toija, however, had already become familiar with ceramic techniques whilst studying so he felt it quite natural to sculpt direct in clay and then fire it in a kiln.

Gradually Toija's characteristic way of working emerged, which he still feels is both right and natural: to sculpt the figure from clay and then fire it in a kiln. And as he says: "What happens in the kiln happens, what happens before happens and what happens afterwards happens." Chance plays a large role in Toija's work. It can be one of the reasons for the figure's distinctive character. It could break during firing or afterwards, but this is all part of the creative process that continues long after the firing.

For Toija, the use of ceramics in sculpting is not an end in itself, but part of the process of achieving the desired result. Thus these ceramic figures often receive their final touch from a variety of less "conventional" materials. Latex paints from the hardware store and plastering agents have been found to be very suitable. Likewise Toija bends metal and glass fibre into the required shapes, like bubble gum, balloons or puddles of pee. What's important is to achieve the desired result, create the right mood and feeling.

Glazing, that essential characteristic of ceramics, only appeared in Toija's work in recent years, and this too in his own unique way. Earlier he had considered glazing too slow a process and too much of a hassle what with controlling the temperature and also the unreliability of the outcome. However, one day Toija bought some ceramic glaze on special offer in the store. He wasn't interested in planning to achieve a precise colour, but his "splash and spatter" technique slowly produced results. Toija forgot he was glazing and treated the process like any other colour.

The outcome was some quite surprising colour combinations, which sometimes worked successfully, other times less so. Toija next step came quite naturally, to use glazing as any other colour, like paint for instance. "This is no Arabia Factory where you have to make dishwasher-proof ceramics."

Here the question was of art meant to be viewed. Gradually he became more intrigued by the shiny surface of the glaze. He has used it, for instance, in his relief-like busts in which the traditional classical form is fractured in his characteristic way.

WHEN THERE'S FEELING!

The world of Tommi Toija's works is idiosyncratic and recognisable. Over the years, from one work to the next, it has grown into a realm populated entirely by these quaint little figures. Toija doesn't call them children or adults, men or women. To him they represent all that is essential about human existence, things common to all of us irrespective of our outward appearance, skin colour, age or anything feature.

It's no wonder, therefore, that Toija's giant, almost 9 metre high Bad Bad Boy, aroused the wrath of the local extreme Right in Sweden. To them it represented the same kind of decadent art that led to the igniting of bonfires in Nazi Germany.

At first sight, Toija's little pink-hued humans appear to have been stripped of all the characteristics of the white Western masculine heterosexual prototype, which both in history as well as – regrettably – today are for some people the only true measure and model of humanity.

But before Bad Bad Boy came Blowing up the World (Intentional double meaning? It also means to blow up the world.), Sign of the Storm (Storm Warning), Rain Carrier, Big Dream, Alone against all (One against all), Bubblegum Boy, Quarrelsome and Giving Light, as well as many, many other little figures that have captured our human hearts.

These distinctive little fellows appear so alone and so lost in their own thoughts, that you can't help loving them. They project both touching feelings of helplessness as well as huge black clouds of anger and rage. But these negative feelings in Toija's works are always on a human, real but understandable scale.

One of the secrets of the communicativeness of Toija's art lies in the warmth and understanding his figures create and with which he treats them. This enables the viewer to safely identify with their emotional worlds.

Humour is a key factor in this equation. Its powerful presence in the works helps us to see even the most difficult things in ourselves, to laugh at ourselves and be merciful. I too have sometimes experienced the same kind of helplessness, anger, even humiliation and shame, as anyone else. It's part of being human. These are images of humans.

ARE WE STRANGERS TO OURSELVES?

During recent years the outer habitus of Toija's works have become slightly more complex. Although the above mentioned basic emotions remain in his repertoire, alongside them have emerged a more mysterious bunch of fellows. The band of Strangers began to appear in 2011 and since then their number has grown and grown. At present there are well over a hundred of them.

The Strangers function as individuals as well as a large undefinable group. When they're all present together they form a kind of mystical mass power. Unlike Toija's earlier works, they cannot easily be identified with as they represent something mysterious and unknown, even rather scary and threatening.

The Strangers bring us closer to those inner emotions and feelings we do not immediately recognise as our own or even want to know about. So we reject them as being different, external and alien. Beings we do not wish to get close to, who will upset the status quo in our lives.

Even here Toija doesn't let us off easily. He challenges us to see the stranger within us, and learn to live with him. And also to look at the strangers around us, others, and see in them something similar to ourselves and learn to accept them.

The faces of Toija's Strangers are often distorted or exaggerated. They are not a mirror that reflects the perfect image we wish to see of ourselves, but one which shows all the blemishes, that other self we so often try to sweep under the flawless beauty on top.

Toija's Strangers give us hope of getting to terms with ourselves and others, of living together. Look, I too am like this, maimed and imperfect. Toija's Strangers are the ambassadors of mercy and forgiveness.

BAD BAD BOY

Bad Boy, that little peeing fellow, appeared for the first time in Toija's gallery of characters in 2006. Some years later, in 2012, he began a process that culminated in the almost nine metre high Bad Bad Boy. This giant figure made its appearance peeing into the sea off Helsinki's Market Square during the city's festival in autumn 2014.

Originally Bad Bad Boy was commissioned for the Örebro Open Art event in Sweden in summer 2013. Mats Nilsson, its director, asked Toija if he was interested in making something big. Toija gave the matter some thought and finally came up with a sketch of the now familiar peeing boy. Open Art liked the idea and work began on its realisation.

In spring 2013, Toija spent a couple of months in Örebro working on the project in collaboration with local companies. First a metal workshop made the huge metal frame, which was then transferred to the yard of a cement company for plastering. Slowly the figure took shape. What

concerned Toija most was how such a huge work could have the same handicraft appearance as smaller sculptures, in order that it looked authentic. The result came as a relief. It was the same little man, only slightly larger in size.

Since spring 2015, Bad Bad Boy has been on show in Helsinki's Jätkäsaari.

BROKEN FACES

In autumn 2014, the first floor of the Amos Anderson Art Museum was made over to the Tommi Toija exhibition *Mutatis Mutandis*. My attention was immediately drawn to the row of busts on pedestals, rather like the emperors of classical antiquity. There was something quite spectacular about them. Their spare, relief-like, fractured faces mirrored the burden of the past borne by people of which only a semblance of the essence remains.

I can't really explain what it was in these works that touched me so much. Perhaps they revealed emasculated power, heads stripped of their laurel crowns, that final glance or gentle mouth, of curving lips, of something still unsaid?

With them, it feels like Toija has been able to peel yet one more layer from his creations, making them even more nakedly exposed to view.

I could have gone on for ever looking at them, trying to hear what they were saying and fathoming the essence of their enigmatic gazes. *Strange Head*, *Green Head*, *Smiling Head*, *Red Head* and *Head*.

Or perhaps these heads were just masks, empty shells.

This series finally proved to me that Toija is no single issue man, but an artist and a very talented one at that. And it will be even more staggering in the future to see what his hands mould from the clay.

EPILOGUE

I've been with Tommi Toija in his studio, sitting on armchairs drinking strong coffee. *Cat Woman*, *Jesus*, *Yoda*, the *Virgin Mary*, the *Pope* and a couple of other superheroes and saints sit in perfect harmony on the table between us.

The figures on Toija's "altar" appear at first to live in total contradiction to his works. Individualist heroes versus faceless figures. However, it's actually all the same thing, images of humans.

We all build a life altar, peopling them with a variety of figures. Who stands on whose altar and in what role tells us something of our attitude to life.

TEFISMAKSU ON
TYÖSUORITUKSEN
EDELLYTYKSENÄ

On the bookcase over there is one of Toija's works, a crown of thorns on its head, and a lampshade. Over there is another one, with the moon for a background or perhaps it's a halo?

The human longing to be somewhere, on the verge of something great, or simply trying to explain this often inexplicable world in one way or another, is something we all have in common.

This is what Toija, in his special way, is doing in his art. He does not, however, think he's preaching, neither does he wish to differentiate between right and wrong in his work. "When I don't know myself what it's all about." Everyone has the right to their own interpretation, the chance to see themselves.

Mikko Oranen, MA

Mutatis Mutandis

Jumalainen näytelmä *The Divine Comedy*

2014

maalattu betoni, lasitettu keramiikka, kullattu messinki, vesi
Painted concrete, glazed ceramics, goldplated brass, water
korkeus *Height* 320 cm

Pylväspyhimys *Stylite*

2014

maalattu ja lasitettu keramiikka

Painted and glazed ceramics

korkeus *Height* 77 cm

Kärpästen herra *Lord of the flies*

2014

maalattu keramiikka, muovikärpäset

Painted ceramics, plastic flies

korkeus *Height* 77 cm

Soturi *Warrior*

2014

maalattu ja lasitettu keramiikka

Painted and glazed ceramics

korkeus *Height* 23 cm

Yksin *Alone*

2014

maalattu ja lasitettu keramiikka, keittiöjakkara

Painted and glazed ceramics, kitchen stool

korkeus *Height* 95 cm

Musta tuuli *Black Wind*
2014
maalattu ja lasitettu keramiikka
Painted and glazed ceramics
korkeus *Height* 73 cm

Poika ja linnut *Boy with Birds*
2014
maalattu keramiikka
Painted ceramics
korkeus *Height* 82 cm

Kallonkantaja *Skull Bearer*
2014
maalattu ja lasitettu keramiikka
Painted and glazed ceramics
korkeus *Height* 33 cm

Ajattelija *The Thinker*
2014
maalattu ja lasitettu keramiikka
Painted and glazed ceramics
korkeus *Height* 41 cm

Ei tänään *Not Today*

2014

maalattu ja lasitettu keramiikka

Painted and glazed ceramics

korkeus *Height* 48 cm

Pieni Buddha *Little Buddha*

2014

maalattu ja lasitettu keramiikka

Painted and glazed ceramics

korkeus *Height* 16 cm

Yö *Night*
2014

maalattu ja lasitettu keramiikka
Painted and glazed ceramics
korkeus *Height* 62 cm

Pyhimys *Saint*
2014

maalattu keramiikka
Painted ceramics
korkeus *Height* 50 cm

Eksynyt *Lost*

2014

maalattu ja lasitettu keramiikka

Painted and glazed ceramics

korkeus *Height* 47 cm

Jösses! *Jeez!*

2014

lasitettu keramiikka

Glazed ceramics

korkeus *Height* 47 cm

Fragmentteja
Fragments

Fragmentteja *Fragments*
2014
maalattu ja lasitettu keramiikka
Painted and glazed ceramics
korkeus *Height* 12 cm

Fragmentteja *Fragments*
2014
maalattu ja lasitettu keramiikka
Painted and glazed ceramics
korkeus *Height* 18 cm

Fragmentteja *Fragments*
2014
maalattu ja lasitettu keramiikka
Painted and glazed ceramics
korkeus *Height* 14 cm

Fragmentteja *Fragments*
2014
maalattu ja lasitettu keramiikka
Painted and glazed ceramics
korkeus *Height* 13 cm

Pienten
miesten
puhetta.

Toinen sisällä.

Maailman sisällä toinen maailma, metsän sisällä toinen metsä, järven sisällä toinen järvi, kaupungin sisällä toinen kaupunki, taivaan sisällä toinen taivas, ihmisen sisällä toinen ihminen.

Elämän sisällä toinen elämä. Kuoleman sisällä toinen kuolema.

Ihmisessä on aukkoja, joiden kautta elämä kulkee sisään ja ulos. Ihminen on osa maailmaa mutta on pudonnut maailmasta ulos. Tarkoittaa tiedostamista, itsen ja maailman. Tiedostaminen, joka yhdistää meidät maailmaan ymmärryksen tavalla, mutta erottaa maailmasta kaikilla muilla tavoilla. Maailmasta tulee aistimus maailmasta. Se hajoaa joksikin joka erikseen näkyy, kuuluu, tuntuu, tuoksuu, maistuu. Erikseen. Tämä on jo kyllin kauheata.

Mutta kauheinta on se, että on joku. Täytyy olla joku. Koska ellei olisi joku, ei olisi mitään, eikä kukaan joka ymmärtäisi, että on maailma, eikä silloin maailmaa olisi. Kuka on joku? Kuka joku on? Kuka sanoo, että joku on se joka se on? Kuka siitä päättää? Ja haluaako se edes olla se joka se on? Jos se onkin joku muu.

(hiljaisuus)

Yksinäisyys.

(hiljaisuus)

Kaikki päivät täytyy vakuuttaa itsensä ja muut siitä että on. Aamusta heti. Kun herää ja tuntuu. Ensimmäiseksi pukeutuu itseensä ja elämänsä. Sitten on tämä nimi. Kaikilla on nimi. Kuka olen ja keitä olen, ne on ne nimet. Voisin yhtä hyvin olla joku muu. Se joka olen voisi yhtä hyvin olla eri niminen.

Meitä on kaksi. Olen se joksi tulen ja olen se joka olen, muuttumattomasti, aina.

Meitä on kolme. Olen myös se jonka niminen minä olen, eikä se ole se kuka minä olen, tai se joksi tulen.

(hiljaisuus)

Maailmassa on maailma. Se joka tulee minuun minun aukkojeni kautta. Se tulee kaikkiin kaikkien aukkojen kautta. Tai mistä minä tiedän? Miltä näyttää kuuma? Miltä maistuu sininen? Miltä kuuluu suolainen? Miltä haisee pehmeä? Miltä tuntuu iholla kuiskaus?

Minun iholla sinun ihosi kuiskaus, sinun iholla minun ihoni kuiskaus.

Jos ei se olekaan sama. Jos et olekaan sama vaan toinen. Jos toinen on toinen ja toisella toinen totuus ja todellisuus. Toinen aika ja toinen avaruus.

Aika.

(hiljaisuus)

Se kuka olen koostuu jostain joka kasvaa minussa, pyytämättä. Kannan itseni itseni sisällä. Kasvan itse itsestäni ulos, näkyviin. Eräänä päivänä huomaan ja näen ja sanon: tämä on tämä tämän niminen. Tämä se on. Ei minulta ole kysytty.

Joka kasvaa, se alkaa ja loppuu. Ensin on alku, sitten on loppu. Siinä välissä on aika.

Aika on ikuisuuden sukua.

On ajan ikuisuus ja ikuisuuden ikuisuus. On aika joka alkaa ja jatkuu ja jatkuu. Sitten on ikuisuus joka on ikuisuus. Ei ala, ei jatku. On. Aika ajan sisällä.

(hiljaisuus)

Lumisateen sisällä lumisade.

(hiljaisuus)

Lumi sataa kaikkien päälle. Kaikilla sama lumisade. Eri hiutaleet mutta samat hiutaleet. Saman lumisateen hiutaleet. Saman lumisateen eri hiutaleet. Niin kuin on hiutaleita, on ihmisiä. Eri ihmisiä mutta samoja. Ihmisiä. Samat hiutaleet satavat eri ihmisten päälle. Eri hiutaleet satavat samojen ihmisten päälle. Se yhdistää ihmisiä. Eivät ole yksin. Eri ihmiset samassa lumisateessa. Kaikki kasvavat eri hiutaleista jotka ovat hiutaleita, samoja.

Kaikkien kasvot kasvavat. Kaikki näkevät että kaikkien kasvot kasvavat. Samaa kastumista. Eivät ole yksin.

Mutta kaikkien päälle sataa lunta ja kaikkien sisällä sataa lunta. Sisällä on eri lumisade. Kukaan ei näe toisen sisään, lumisadetta. Kaikilla oma. Ihmisen sisällä ihminen ja ihmisellä sisällä oma lumisade.

(hiljaisuus)

Me olemme kaikki päivät joku, aamusta iltaan, joku, jonkun niminen. Se on työtä. On työtä olla joku. Näyttä joltain jolla on joku nimi, esimerkiksi nyt minun niminen. Että näytän joltain jolla on minun niminen. Se on työtä. Mitään muuta ei saa näkyä. Kuljen kaupungilla, ja sisälläni kuljen minä kaupungissa joka on sama ja eri. Eri minä, sama eri kaupunki. Samat eri askeleet.

Hiljaiset askeleet, siinä kaupungissa.

Kukaan ei liiku. Ei ole ensin ja sitten. Ei ole alkua ei loppua, ei ole liikettä. Kaikki on. Ei ole ensin ja sitten. On hiljaisuus joka on huuto, ja huuto joka on hiljaisuus. Maailma on yksi. Millään ei ole nimeä. Kellään ei ole nimeä. Kaikki on. On.

(hiljaisuus)

Ihmiset koskettavat, muistavat.

(hiljaisuus)

Pienten miesten puhetta.

Erik Söderblom

Small
men's
talk.

Within the other

Within the world lies another world, within the forest another forest, within the lake another lake, within the city another city, within the heavens another heaven, within a human another human.

Within life lies another life. Within death another death.

There are openings in humans through which life flows in and out. Humans are part of this world but have dropped out of it. Meaning knowledge, of oneself and the world. Knowledge that unites us to the world in an understandable way, but which separates us from it in every other way. The world becomes a sensation of the world. It dissolves into something you can see, hear, feel, smell, taste. Separately. This is already quite terrible.

But even more terrible is that you are someone. That you must be someone. Because if you weren't someone, you wouldn't be anything, neither someone who understands that there is a world, for then there would be no world. Who is someone? Who someone is? Who says that someone is who he says he is? Who decides? And does he even want to be the person who he is? Perhaps it is someone else.

(silence)

Loneliness.

(silence)

Every day you have to convince yourself and others that you are. First thing in the morning. Immediately you awake and feel. Firstly you dress into yourself and into your life. Then there's the name. We all have a name. Who I am and what I am, they are the names. I could easily be somebody else. That which I am could just as well have a different name.

There are two of us. I am what I will be and also what I am, unchangeable, always.

There are three of us. I am also what I am called, which is not who I am or what I will become.

(silence)

In the world is a world. The one which comes to me through my openings. It comes to all of us through our openings. Though how do I know? What does hot looks like? What does blue taste like? What does salty sound like? What does soft smell like? What does a whisper feel like on the skin?

The whisper of your skin on my skin, the whisper of my skin on your skin.

But what if it's not the same? If you are not the same but another? If another is another and that another has another truth and reality. Another time and another space.

Time.

(silence)

That who I am consists of something that grows within me, without asking. I carry myself within myself. I grow out of myself, become visible. One day I notice and see and say: This is what this is called. This is it. Nobody asked me.

That which grows, begins and ends. First is the beginning then the end. In between is time.

Time is akin to eternity

There is the eternity of time and the eternity of eternity. There is time which begins and continues and continues. Then there is eternity which is eternal. No beginning, no continuing. It is. Time within time.

(silence)

Snowfall within snowfall.

(silence)

Snow falls on everything. Everyone has the same snow. Different snowflakes but the same snowflakes. Snowflakes of the same snowfall. Just like snowflakes there are people. Different people but the same. Human beings. The same snowflakes fall on different people. Different snowflakes fall on the same people. That unites people. They are not alone. Different people in the same snowfall. All get wet from different snowflakes which are all the same.

Everyone's faces get wet. Everybody sees that everyone's faces are wet. Getting wet in the same way. They are not alone.

But snow falls on everybody and it snows inside everybody. Inside it's a different snowfall. Nobody can see inside another, see their snowfall. Everyone has their own. Humans within humans and each with its own snowfall.

(silence)

All day long we are someone, from morn till night, someone, someone called something. It's work. It's work being someone. To look like something with a name, with my name for example. That I look like someone with my name. That's work. Nothing else must be seen. I walk in the city and inside me I walk in a city which is both the same and different. A different me, the same different city. The same different steps.

Silent steps, in the city.

Nobody moves. There is no first and then. There is no beginning, no end, no movement. Everything is. There is no first and then. There is a silence that is a scream, and a scream that is silence. The world is one. Nothing has a name. Nobody has a name. Everything is. Is.

(silence)

People touch, remember.

(silence)

Little men's talk.

Erik Söderblom

Muukalaiset Strangers

Kasvoja Faces

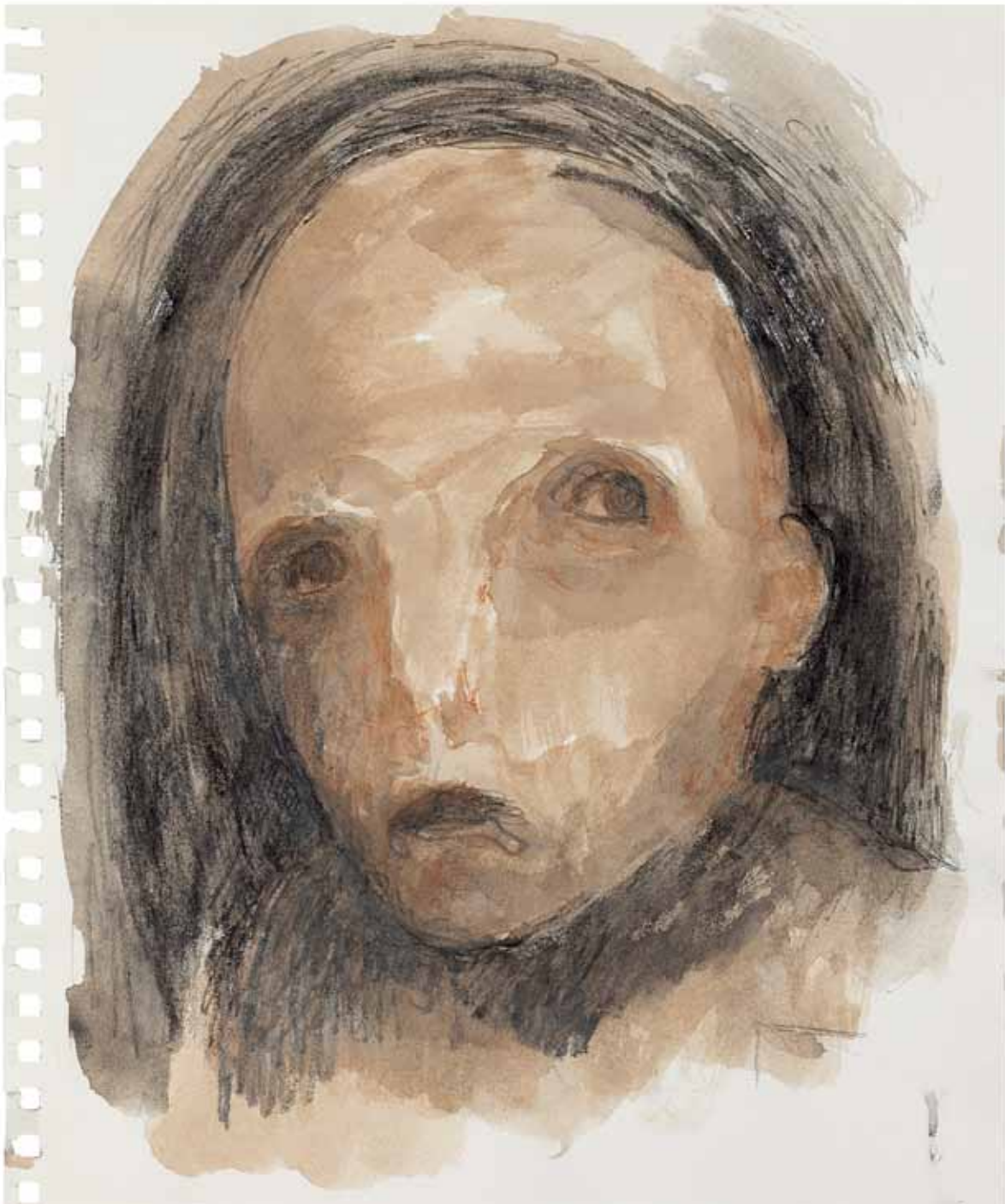

Nimetön *Untitled*
2014
sekateknikka paperille
Mixed media on paper
59 x 42 cm

Nimetön *Untitled*
2014
sekatekniikka paperille
Mixed media on paper
59 x 42 cm

Nimetön *Untitled*
2014
sekatekniikka paperille
Mixed media on paper
35,5 x 29,5 cm

Nimetön *Untitled*
2014
sekatekniikka paperille
Mixed media on paper
35,5 x 29,5 cm

Pää *Head*

2014

lasitettu keramiikka

Glazed ceramics

korkeus *Height* 48 cm

Nimetön *Untitled*

2014

sekatekniikka paperille

Mixed media on paper

35,5 x 29,5 cm

Nimetön *Untitled*

2014
sekateknikka paperille
Mixed media on paper
35,5 x 29,5 cm

Pieni hymy *Small Smile*

2014
maalattu ja lasitettu keramiikka
Painted and glazed ceramics
korkeus *Height* 48 cm

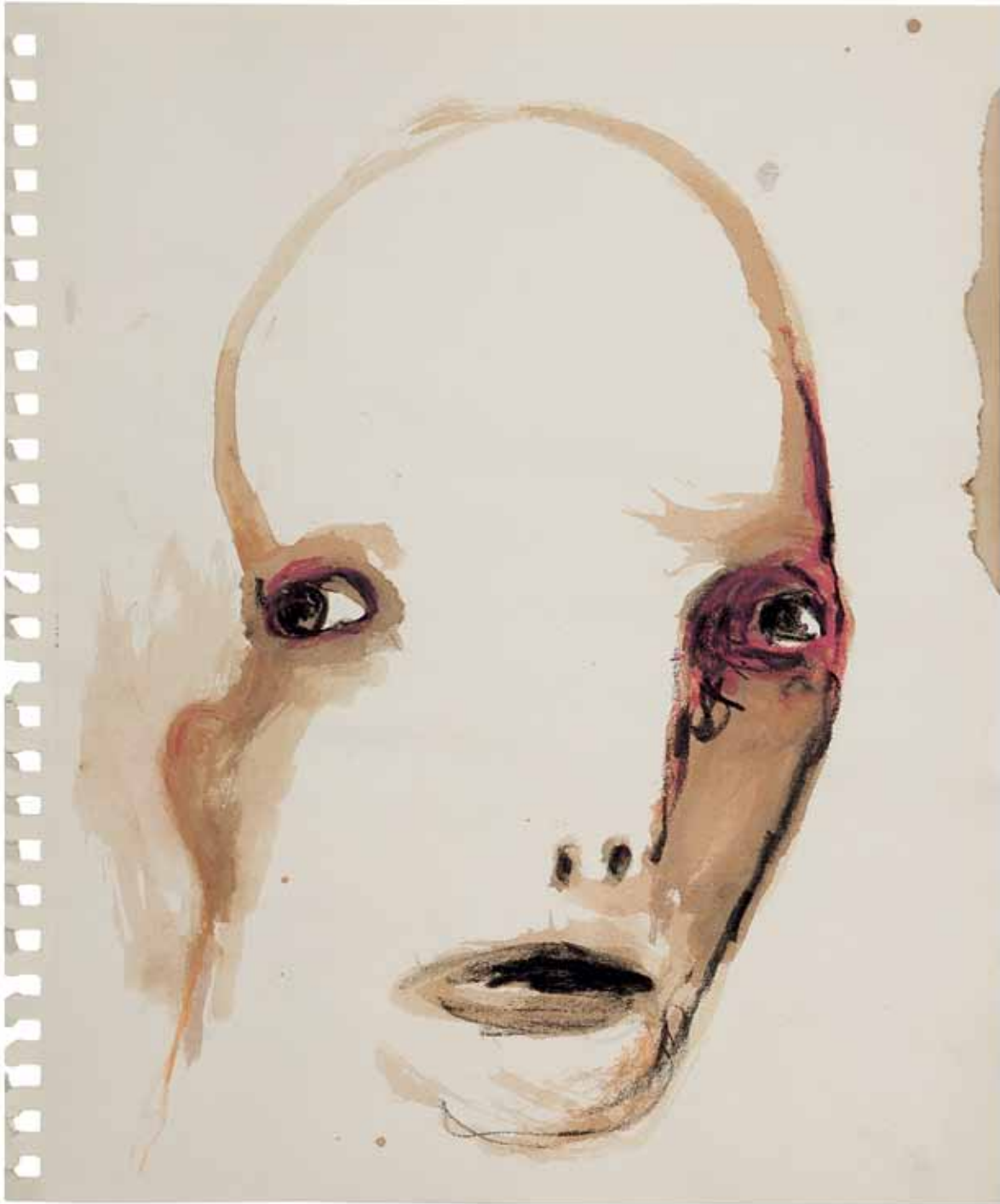

Nimetön *Untitled*
2014
sekateknikka paperille
Mixed media on paper
35,5 x 29,5 cm

Musta silmä *Black Eye*
2014
sekatekniikka paperille
Mixed media on paper
35,5 x 29,5 cm

Nimetön *Untitled*
2014
sekateknikka paperille
Mixed media on paper
35,5 x 29,5 cm

Nimetön *Untitled*
2014
sekatekniikka paperille
Mixed media on paper
35,5 x 29,5 cm

Nimetön *Untitled*
2014
sekateknikka paperille
Mixed media on paper
35,5 x 29,5 cm

Nimetön *Untitled*
2014
sekatekniikka paperille
Mixed media on paper
35,5 x 29,5 cm

Nimetön *Untitled*
2014
sekatekniikka paperille
Mixed media on paper
29,5 x 21 cm

Vihreä pää *Green Head*
2014
maalattu keramiikka
Painted ceramics
korkeus *Height* 48 cm

Nimetön *Untitled*

2014

sekatekniikka paperille

Mixed media on paper

29,5 x 21 cm

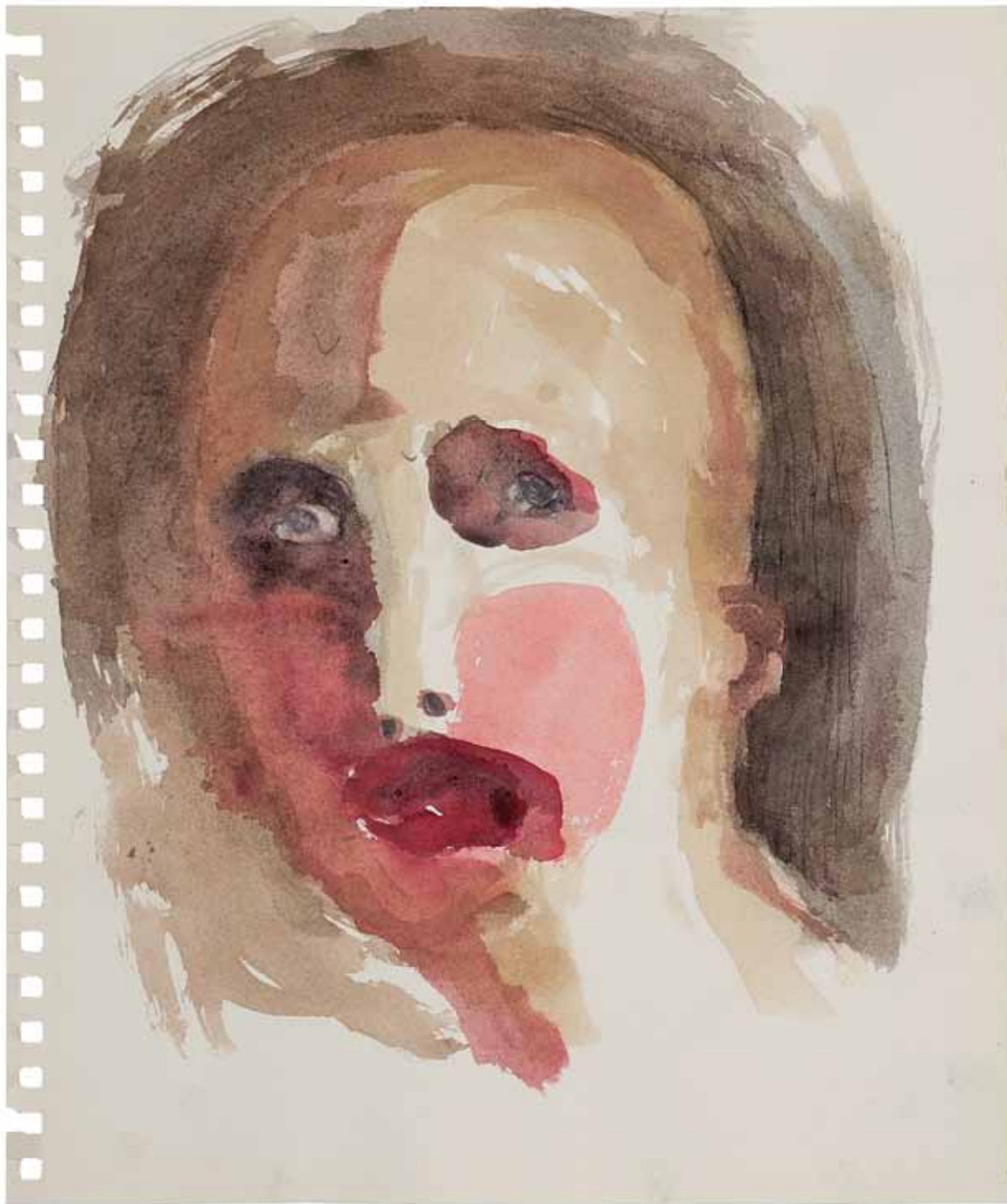
Punainen pää *Red Head*

2014

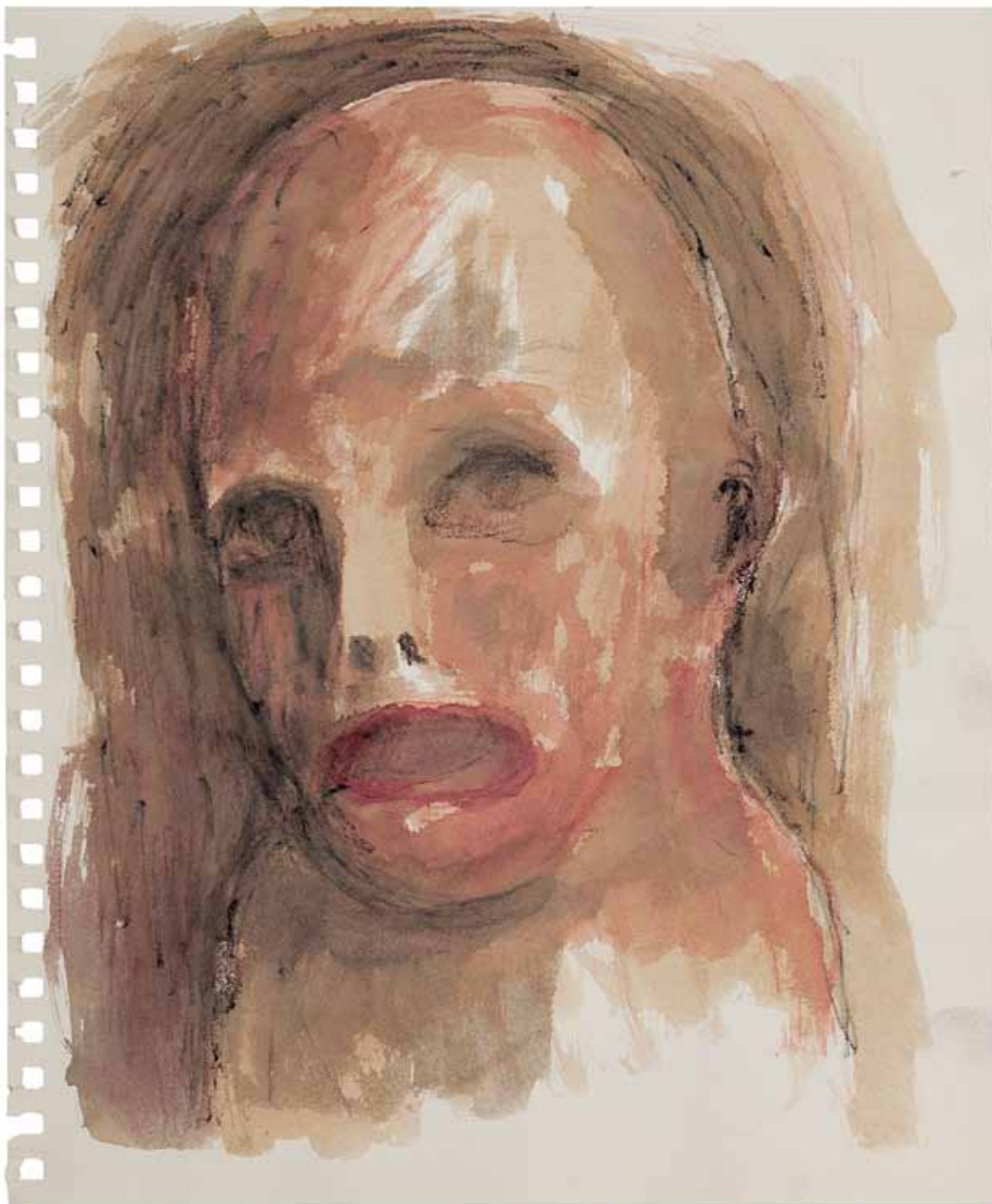
maalattu ja lasitettu keramiikka

Painted and glazed ceramics

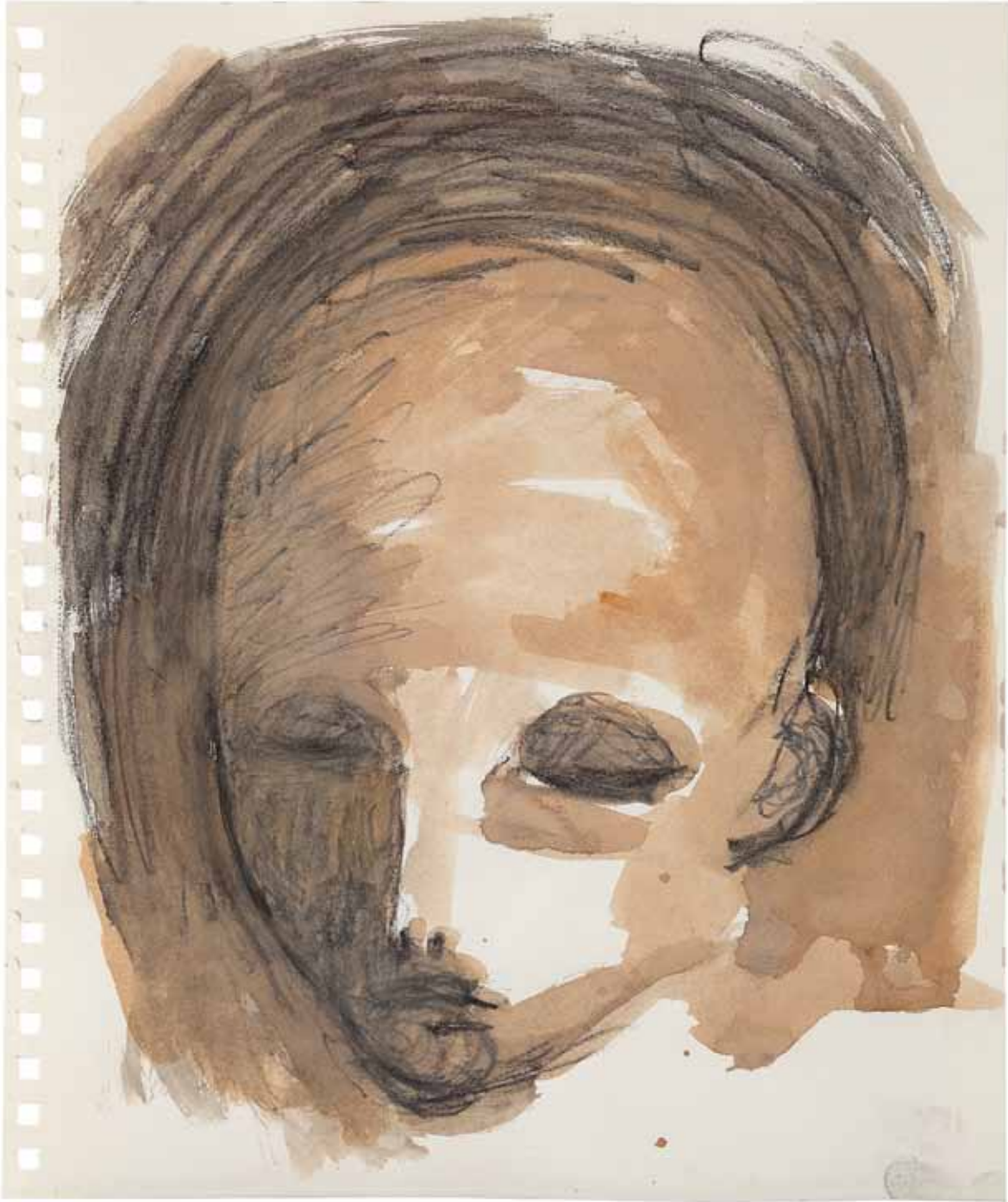
korkeus *Height* 49 cm

Nimetön *Untitled*
2014
sekatekniikka paperille
Mixed media on paper
35,5 x 29,5 cm

Nimetön *Untitled*
2014
sekatekniikka paperille
Mixed media on paper
35,5 x 29,5 cm

Nimetön *Untitled*
2014
sekatekniikka paperille
Mixed media on paper
35,5 x 29,5 cm

Nimetön *Untitled*
2014
sekatekniikka paperille
Mixed media on paper
35,5 x 29,5 cm

Punainen valo *Red Light*
2014
sekatekniikka paperille
Mixed media on paper
35,5 x 29,5 cm

Outo pää *Strange Head*
2014
lasitettu keramiikka
Glazed ceramics
korkeus *Height* 38 cm

Bad

Bad

Boy

Bad Bad Boy

2013

maalattu betoni

Painted concrete

Korkeus *Height* 8,5 m

Örebro, Ruotsi *Sweden* 2013

Seuraavalla aukeamalla *Next spread*

Helsinki, Suomi *Finland* 2014

Ansio-
luettelo

Tommi-Henrikki Toija
Synt. 6.6.1974. Lapualla
Asuu ja työskentelee Helsingissä.

KOULUTUS

2000–2003 Kuvataideakatemia, kuvataiteen maisteri
1998–2000 Kuvataideakatemia, kuvanveistolaitos, sivuaineopinnot
1995–2000 Taideteollinen korkeakoulu, sisustus- ja huonekalusuunnittelun osasto, taiteen kandidaatti
1997–1998 Taidekoulu MAA
1994–1995 Taidekoulu MAA
1993–1994 Vapaa taidekoulu

YKSITYISNÄYTTELYT

2016 Mutatis Mutandis, Jyväskylän Taidemuseo, jyväskylä
2015 Mutatis Mutandis, Lapuan taidemuseo, Lapua
2015 Helsingin taidemuseo, Kampin kommentti, Kampin metroasema Helsinki
2014 Mutatis Mutandis, Amos Andersonin Taidemuseo, Helsinki
2012 EskilstunanTaidemuseo, Eskilstuna, Ruotsi
2012 Galleri Format, Oslo, Norja
2011 Sønderjyllands Kunstmuseum, Tønder, Tanska
2011 Forum Box – tila taiteelle, Helsinki
2009 Galerie Forsblom, Helsinki
2009 Suomen Ranskan instituutti, Pariisi, Ranska
2008 Lapuan taidemuseo, Lapua
2008 Galleri S12, Bergen, Norja
2007 Galerie Forsblom Projects, Helsinki
2007 Rörstrand Museum, Lidköping, Ruotsi
2007 Varikkogalleria, Seinäjoki
2007 Saarijärven museo, Galleria Jarska, Saarijärvi
2007 Suomen Tukholman instituutti, Ruotsi
2006 Forum Box – tila taiteelle, Helsinki
2006 Turun taidemuseo, Turku
2005 Galleria Katariina, Helsinki
2005 Taidekeskus AHJO, Joensuu

YHTEIS- JA RYHMÄNÄYTTELYT

2013 OpenArt 2013, Örebro,Ruotsi
2012 Luolavertauksia, Taidekeskus Retretti, Punkaharju
2012 Ceramega, Voipaalan Taidekeskus, Valkeakoski
2012 Kauneus -6 näytöstä, Vantaan taidemuseo, Vantaa
2011 Brandpunt Terra, Oude Kerk , Delft, Hollanti
2011 Mäntän kuvataideviikot, Mänttä
2010 Trial and Error, Galleri Bo Bjerggaard, Kööpenhamina, Tanska
2010 Kainin perilliset, Lönnströmin Taidemuseo, Rauma

- 2009 Pelaa! Salon Taidemuseo, Salo
 2009 Mäntän kuvataideviikot, Mänttä
 2008 Beijing international Art Biennale, Peking, Kiina
 2008 BAD JOKE #2, Art Space, Riika, Latvia
 2008 Värähtelyä, Danielson-Kalmarin huvila, Vääksy
 2008 Yksinkertainen elämä, Fiskarsin kesänäyttely, Fiskars
 2007 Isä / Poika / Pyhä / Henki, Vantaan taidemuseo, Vantaa
 2007 BAD JOKE #1, Tallinnan Taidehalli, Tallinna, Viro
 2007 Stopover, Samuelis Baumgarte Galerie, Bielefeld, Saksa
 2007 SOFA NY, New York, USA
 2007 Finn Art 2007, Eskilstunan taidemuseo, Ruotsi
 2007 Omakuva, Helsingin Taiteilijaseuran 40-vuotisnäyttely, Galleria Rantakasarmi, Helsinki
 2006 Galerie Forsblomin nuoret taiteilijat, Kämp Galleria, Helsinki
 2006 Vuojoen Kartanon kesänäyttely, Eurajoki
 2006 Suvi-pinx, Sysmä
 2006 NUORET 2006: Suomen Taiteilijain 111. näyttely, Helsingin Taidehalli
 2005 Pieni taivas, Nuorten biennaali 2005, Helsingin Taidehalli
 2005 1, 2, 3, - 12 Artistes d'Helsinki, La Aula du Palais Universitaire, Strasbourg, Ranska
 2005 Kotona Jollaksessa, Helsinki Design Week, Jollas
 2004 Fragile. Suomen Pohjoismaisen Taideliiton valtakunnallinen näyttely, Galleria Rantakasarmi, Helsinki
 2004 RAJATON, valtakunnallinen nuorten näyttely, Taidekeskus Ahjo, Joensuu
 2004 Mini 3, Galleria Katariina, Helsinki
 2003 Mäntän kuvataideviikot, Mänttä
 2002 Finsk skulptur nu och sedan, KKV-galleri, Bovallstrand, Ruotsi
 2002 Kuvataideakatemia lopputyönäyttely, Kuvataideakatemia, Helsinki
 2001 KUVA:n opiskelijoiden yhteisnäyttely, KUVA:n galleria, Helsinki
 2000 FIASKO, kalustenäyttely, INTO-galleria, Helsinki
 2000 100-näyttely, VR:n makasiinit, Helsinki
 2000 Paris EXPO, eurooppalaisten muotoilukorkeakoulujen osasto, Pariisi, Ranska
 1999 Suomen kuvataidejärjestöjen liiton 69. vuosinäyttely, Kulttuurikeskus Poleeni, Pieksämäki
 1998 Taidekoulu MAA:n näyttely, Pärnun taidemuseo, Viro
 1998 'Lets Make Things Better' - Tulevaisuuden toimistokaluste, MARTELA House, Helsinki
 1997 DON'T - ÄLÄ, kalustenäyttely, INTO-galleria, Helsinki

TEOKSIA KOKOELMISSA

Nykytaiteen museo KIASMA
 Valtion taideteostoimikunta
 Amos Andersonin taidemuseo
 Sara Hildénin taidemuseo
 Helsingin kaupungin taidemuseo
 Oulun taidemuseo
 Hämeenlinnan taidemuseo
 Porin taidemuseo
 Vantaan taidemuseo
 Kuopion taidemuseo
 Lönnströmin Taidemuseo, Rauma
 Saarijärven museo
 Saastamoisen säätiö

Jenny ja Antti Wihurin rahaston taidekokoelma
Paulon säätiö
EskilstunanTaidemuseo, Ruotsi
Artphilein Foundation, Liechtenstein
Sønderjyllands Kunstmuseum, Tønder, Tanska
Suomen Taideyhdistys
Pyykinlinnan kokoelmat
Taidekeskus Salmela
Mäntyharjun kunta
Kotkan veistoskatu
Kuntsin säätiö / kokoelma Swanljung

APURAHAT JA PALKINNOT

2014 Uudenmaan taidetoimikunta
2011 Suomen Taideyhdistys, William Thuring nimikkopalkinto
2011 Oskar Öflundin säätiö
2010 Valtion viisivuotinen taiteilija-apuraha
2009 Valtion yksivuotinen taiteilija-apuraha
2009 Suomen Kulttuurirahasto, työskentelyapuraha Hôtel Cheillon, Grez-sur-Loing, Ranska
2008 Suomen Kulttuurirahasto
2006 Raimo Utraisen säätiön tunnustuspalkinto
2006 Valtion puolivuotinen taiteilija-apuraha
2006 Suomen Kulttuurirahasto
2005 Suomen Taideyhdistys
2005 Suomen Kulttuurirahaston Uudenmaan rahasto
2005 Suomen Kuvanveistäjäliitto
2005 Paulon säätiö
2005 Valtion kuvataidetoimikunta, kohdeapuraha
2003 Suomen Taideyhdistys
2000 Taidekeskus Salmela

JÄSENYTYDET

Suomen Kuvanveistäjäliitto
Osuuskunta Forum Box

MUU TAITEELLINEN TYÖSKENTELY

2008-2011 Suomen Kuvanveistäjäliiton hallituksen varapuheenjohtaja
2006-2007 Suomen Kuvanveistäjäliiton hallituksen jäsen
2002-2004 Akateemikko, kuvanveistäjä Kain Tapperin avustaja
2001 Professori, kuvanveistäjä Radoslaw Grytan avustaja
2003 Vantaan taidemuseon museokioskin suunnittelu ja toteutus osana muotoiluryhmä FIASKOa
2002 GOLEM, Kuvataideakatemia kuvanveistolaitoksen saviteatteri
2001 Franciszek Starowieyskin piirustuksen teatteri, Kuvataideakatemia

Curri- culum Vitae

Tommi-Henrikki Toija
Born Lapua, June 6, 1974.
Lives and works in Helsinki

EDUCATION

2000–2003 Academy of Fine Arts, Helsinki, Master of Arts
1998–2000 Academy of Fine Arts, sculpture (subsidiary subject)
1995–2000 University of Art and Design Helsinki,
Interior Architecture and Design, Bachelor of Arts
1997–1998 Art School MAA
1994–1995 Art School MAA
1993–1994 Free Art School

SOLO EXHIBITIONS

2016 Jyväskylä Art Museum - Mutatis Mutandis
2015 Lapua Art Museum - Mutatis Mutandis
2015 Helsinki Art Museum, Comment on Kamppi Metro Station, Helsinki
2014 Amos Anderson Art Museum - Mutatis Mutandis, Helsinki
2012 Eskilstuna Art Museum, Eskilstuna, Sweden
2012 Galleri Format, Oslo, Norway
2011 Sønderjyllands Kunstmuseum, Tønder, Denmark
2011 Forum Box – Space for Art, Helsinki
2009 Galerie Forsblom, Helsinki
2009 Finnish Cultural Institute, Paris, France
2008 Lapua Art Museum
2008 Galleri S12, Bergen, Norway
2007 Galerie Forsblom, Helsinki
2007 Rörstrand Museum, Lidköping, Sweden
2007 Varikko Gallery, Seinäjoki
2007 Museum of Saarijärvi, Galleria Jarska, Saarijärvi
2007 Finnish Institute, Stockholm, Sweden
2006 Forum Box – Space for Art, Helsinki
2006 Turku Art Museum
2005 Gallery Katariina, Helsinki
2005 Art Centre AHJO, Joensuu

GROUP EXHIBITIONS

2013 OpenArt 2013, Örebro, Sweden
2012 Cave Parables, Retretti Art Center, Punkaharju
2012 Ceramega, Voipaala Art Centre, Valkeakoski
2012 6 Scenes of Beauty, Vantaa Art museum, Vantaa
2011 Brandpunt Terra, Oude Kerk, Delft, Netherlands
2011 Mänttä Art Festival
2010 Trial and Error, Galleri Bo Bjerggaard, Copenhagen, Denmark
2010 The Heirs of Kain Tapper, Lönnström Art Museum, Rauma

- 2009 Mänttä Art Festival
- 2008 Beijing International Art Biennale, Beijing, China
- 2008 BAD JOKE #2, Riga Art Space, Riga, Latvia
- 2008 Vibrations, Villa Danielsson-Kalmari, Vääksy
- 2008 Simple Life, Fiskars Summer Exhibition, Fiskars
- 2007 FATHER / SON / HOLY / SPIRIT, Vantaa Art museum
- 2007 BAD JOKE #1, Tallinn Art Hall, Tallinn, Estonia
- 2007 Stopover, Samuelis Baumgarte Galerie, Bielefeld, Germany
- 2007 SOFA NY, New York, USA
- 2007 Finn Art 2007, Eskilstuna Art Museum, Sweden
- 2007 Self Portrait, Helsinki Artists' Associations 40th Anniversary Exhibition, Gallery Rantakasarmi, Helsinki
- 2006 Young Artists of Galerie Forsblom, Kämp Gallery, Helsinki
- 2006 Vuojoki Mansion, Summer Exhibition, Eurajoki
- 2006 Suvi-Pinx, Sysmä
- 2006 Young Artists 2006: The 111th Annual Exhibition of the Finnish Artists, Kunsthalle Helsinki
- 2005 Small Heaven, Young Artists' Biennale 2005, Kunsthalle Helsinki
- 2005 1, 2, 3, - 12 Artistes d'Helsinki, La Aula du Palais Universitaire, Strasbourg, France
- 2005 At Home in Jollas, Helsinki Design Week, Jollas
- 2004 Fragile, Nordic Art Association in Finland exhibition at Gallery Rantakasarmi, Helsinki
- 2004 RAJATON, National Young Artists' Exhibition, Art Center Ahjo, Joensuu
- 2004 Mini 3, Gallery Katariina, Helsinki
- 2003 Mänttä Art Festival
- 2002 Finnish Sculpture Now and Tomorrow, KKV Gallery, Bovallstrand, Sweden
- 2002 Masters of Arts, Academy of Fine Arts, Helsinki
- 2001 Exhibition of the Academy of Fine Arts Students, Helsinki
- 2000 FIASKO, furniture exhibition, INTO Gallery, Helsinki
- 2000 100, Finnish State Railways old Freight Warehouses, Helsinki
- 2000 Paris EXPO, Section of the European Universities of Design, Paris
- 1999 The 69th Annual Exhibition of the Union of Finnish Art Associations, Poleeni Cultural Centre, Pieksämäki, Finland
- 1998 Exhibition of the Art School MAA, Pärnu Art Museum, Estonia
- 1998 'Let's Make Things Better' - Office Furniture of the Future, MARTELA House, Helsinki
- 1997 DON'T - ÄLÄ, Furniture Exhibition, INTO Gallery, Helsinki

WORKS IN COLLECTIONS

Museum of Contemporary Art KIASMA, Helsinki
 Amos Anderson Art Museum, Helsinki
 Sara Hildén Art Museum, Tampere
 The State Art Collection
 Helsinki City Art Museum
 Oulu City Art Museum
 Hämeenlinna Art Museum
 Pori Art Museum
 Vantaa Art Museum
 Lönnström Art Museum, Rauma
 Kuopio Art Museum
 Saarijärvi Museum
 Eskilstuna Art Museum, Sweden

Artphilein Foundation, Liechtenstein
Sønderjyllands Kunstmuseum, Tønder, Denmark
Jenny and Antti Wihuri Foundation Art Collection
Saastamoinen Foundation
Paulo Foundation
Finnish Art Society
Pyykinlinna Collection
Art Center Salmela
Mäntyharju municipality
Sculpture Park, Kotka
Kuntsi Foundation / Collection Swanljung

GRANTS AND AWARDS

2014 Arts Council of Uusimaa
2011 Finnish Art Society, William Thuring prize
2011 Oskar Öflund Foundation
2010 Arts Council of Finland, five year
2009 Arts Council of Finland, one year
2009 Finnish Cultural Foundation, working stipend to Hôtel Chevillon, Grez-sur-Loing, France
2008 Finnish Cultural Foundation
2006 Raimo Utriainen Foundation
2006 Arts Council of Finland
2006 Finnish Cultural Foundation
2005 Finnish Art Society
2005 Finnish Cultural Foundation, Uusimaa Regional Fund
2005 Association of Finnish Sculptors
2005 Paulo Foundation
2005 Arts Council of Finland
2003 Finnish Art Society
2000 Art Center Salmela

MEMBERSHIPS

Association of Finnish Sculptors
Co-operative Forum Box

OTHER ARTISTIC ACTIVITY

2008-2011 Vice President of the Association of Finnish Sculptors
2006-2007 Board member, Association of Finnish Sculptors
2002-2004 Assistant to Academic, Sculptor Kain Tapper
2001 Assistant to Professor, Sculptor Radoslaw Gryta
2003 Vantaa Art Museum, information desk design together with FIASKO
2002 GOLEM, Clay Theater, Academy of Fine Arts, Helsinki
2001 Franciszek Starowieyskis' Drawing Theater, Academy of Fine Arts, Helsinki

Tommi Toija
Mutatis Mutandis
15.8.–28.10.2014
Amos Andersonin taidemuseo
Amos Anderson Art Museum, Helsinki
13.6.–12.9.2015
Lapuan Taidemuseo
Lapua Art Museum, Lapua
22.1.–3.4.2016
Jyväskylän taidemuseo
Jyväskylä Art Museum, Jyväskylä

Kirjoittajat *Authors*

Susanna Luojus
Mikko Oranen
Erik Söderblom

Käännökset *Translations*

Michael Wynne-Ellis

Kuvat sivuilla *Images on pages*

136, 137 Mikko Mäntyniemi
9, 13, 41, 47, 53, 66, 111, 112, 119–121, 127–129, 133 Stella Ojala
84–89, 92–97, 100, 101, 104–107, 135 Tommi Toija

Muut kuvat *Rest of the images*

Jussi Tiainen

Ulkoasu ja taitto *Layout*

Ilkka Tikkanen & Tommi Toija

Painotyö *Printed by*

Bookwell Oy, Porvoo 2015

© 2015

Tommi Toija, kirjoittajat *authors*

ISBN 978-952-5654-77-6

Kannen kuva *Cover*

Tommi Toija
Jumalainen näytelmä *The Divine Comedy*, 2014
maalattu betoni, lasitettu keramiikka, kullattu messinki, vesi
Painted concrete, glazed ceramics, goldplated brass, water
korkeus *height* 320 cm
(yksityiskohta *detail*)

Parvs Publishing, Helsinki 2015

www.parvspublishing.com

PARVS
PUBLISHING

Kirjan kustantamista ovat tukeneet

The publication of this book has been supported by

amos

Lapuan Taidemuseo
LAPUA ART MUSEUM

 JYVÄSKYLÄN
TAIDEMUSEO

visuaalisen
taiteen keskus **frame**

